

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
ДЕРЖАВНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**

БІБЛІОТЕКА

ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНИЙ ДАЙДЖЕСТ

**Етнограф, краєзнавець – Георгій Кожолянко
(1946–2019)**

Чернівці, 2026

ГЕОРГІЙ КОСТЯНТИНОВИЧ КОЖОЛЯНКО

Наукова спадщина Георгія Костянтиновича Кожолянка є вагомим внеском у розвиток української етнології та збереження культурної спадщини Буковини. Його праці залишаються важливим джерелом для дослідників, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться історією і традиційною культурою українського народу.

Біографічна довідка

Георгій Костянтинович Кожолянко народився 27 червня 1946 року в селі Кам'яна Сторожинецького району Чернівецької області. Після закінчення історичного факультету Чернівецького державного університету працював у сфері освіти та науки, присвятивши своє життя дослідженню історії, етнології та народної культури Буковини.

У 1992 році захистив докторську дисертацію, а у 1994 році отримав вчене звання професора. Багато років працював у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, де зробив вагомий внесок у розвиток української етнології.

Учений був автором близько 400 наукових праць, присвячених матеріальній та духовній культурі населення Буковини, народним звичаям, традиціям,

обрядовості, міжетнічним відносинам та історико-культурним процесам регіону.

Помер 10 січня 2019 року в Чернівцях. Похований у рідному селі Кам'яна.

Наукова спадщина

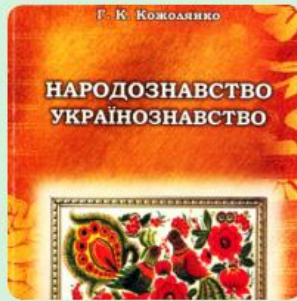
Наукові дослідження Георгія Кожолянка стали важливим етапом у вивченні традиційної культури Буковини. Його праці відзначаються ґрунтовністю джерельної бази, широким використанням польових етнографічних матеріалів та комплексним підходом до вивчення культурної спадщини краю.

Основні напрями наукової діяльності:

- етнографія Буковини;
- матеріальна культура українців;
- народна архітектура та побут;
- традиційний одяг;
- календарна та сімейна обрядовість;
- народна медицина;
- міжетнічні взаємини;
- історія української діаспори.

Особливе місце у творчому доробку вченого займають фундаментальні праці, присвячені комплексному дослідженню Буковинського регіону.

Головні праці

Кожолянюк, Г. К. (1992). *Матеріальна культура українського населення Північної Буковини ХІХ-80-х рр. ХХ ст.* : [Дис. д-ра іст. наук, Чернівецький університет імені Юрія Федьковича].

Фундаментальне дослідження традиційного побуту, господарської діяльності та матеріальної культури буковинців.

Кожолянюк, Г. (1992). *Поселення та житло українців Івано-Франківщини та Буковини. Historic Sites and Archive Service.*

У своїй праці автор приділив увагу таким важливим аспектам життєдіяльності населення, як поселення та житло, оздоблення інтер'єру та екстер'єру будівлі, детально розглянув локальні комплекси традиційних українських споруд різного призначення буковинської частини Поділля, Попруття, Передгір'я, Гуцульщини.

Кожолянюк, Г. К. (1998). *Народознавство Буковини. Громадський і сімейний побут. Рута.*

Наведено історичні відомості щодо формування етнокультурних спільностей на території Буковини, показана динаміка зростання і падіння чисельності населення Буковини в кінці ХVІІІ – середині ХІХ ст., розкриваються їх причини і наслідки. Охарактеризовано національний склад Буковини з 1930 до 1989 рр. Розглянуто общинні відносини в буковинському селі, громадський та сімейний побут. Велика увага приділена опису сімейно-побутової обрядовості, зокрема, весільного обряду, показано його особливості в залежності від різних територіальних зон Буковини.

Кожолянюк, Г. К. (1999). *Етнографія Буковини (Т. 1). Золоті литаври.*

Монографія присвячена дослідженню одного з регіонів України – Буковини. Вперше в українській і світовій науці узагальнюється етнографічне вивчення Буковинського краю – питань характеру сім'ї та сімейних відносин, родинно-

хрестинної, весільної та похоронно-поминальної обрядовості сімейного циклу.

У першому томі висвітлено питання етнічної історії населення Буковини, традиційного господарства, житла, харчування, народного одягу та ремесел.

Кожолянко, Г. К. (2000). *Народознавство Буковини. Народна архітектура*. Рута.

Розглянуто народну архітектуру українського населення Буковини ХІХ – першої половини ХХ ст. Проаналізовано соціально-політичне становище Буковини у період середньовіччя, Новий та Новітній часи. Наведено характеристику буковинських поселень і садиб. Висвітлено особливості планування, матеріал і техніку спорудження традиційних жител, влаштування інтер'єру й екстер'єру.

Кожолянко, Г. К. (2001). *Етнографія Буковини (Т. 2). Золоті литаври*.

Другий том монографії присвячений духовній культурі населення краю, звичаям, обрядам, народним віруванням та традиціям.

Кожолянко, Г. К. (2001). *Народознавство Буковини. Новорічно-різдвяна обрядовість буковинців: Різдво-Коляда, Новий рік, Водохрещення*. Рута.

Розглянуто календарну обрядовість буковинців: свята різдвяного циклу (передріздвяний період, обряди й ритуали під час Святої вечері, колядування й різдвяні рядження), новорічні свята та Маланка, водохрещенсько-йорданську обрядовість. Запропоновано програму-сценарій проведення свята-зустрічі Нового року за українським народним та астрономічним календарями.

Кожолянко, Г. К. (2004). *Етнографія Буковини (Т. 3). Золоті литаври.*

У монографії досліджено календарну обрядовість буковинців: свята річного циклу (передріздвяний період, обряди й ритуали під час Святої вечері, колядування й різдвяні ряження), новорічні свята та Маланка, водохрещенсько-йорданська обрядовість, весняні (Великдень, Юрія та ін.), літні (Івана Купала, Петра і Павла, Маковія, Спаса й ін.) та осінні свята (свято свічки та ластівок, Дмитріївської суботи тощо). Книга розрахована на етнологів, істориків, культурологів, релігієзнавців, політологів, країнознавців, народознавців, учителів, лекторів, музейних працівників та всіх, хто цікавиться етнологією, народознавством, історією та культурою буковинців.

Кожолянко, Г., Кожолянко, О., & Мойсей, А. (2010). *Етнологічні експедиції та студентська етнографічна практика.* Черемош.

Висвітлено джерела етнології, головні напрямки польових етнологічних досліджень, особливості організації та проведення етнологічних експедицій. Описано способи, методичку та практику збору, обробки та зберігання польових етнографічних матеріалів. Розкрито змістовно-діяльнісну структуру модулів етнографічної практики студентів ВНЗ гуманітарного профілю.

Кожолянко, Г. К. (2011). *Народознавство: Українознавство.* Черемош.

У підручнику розглядаються питання предмета і джерел українського народознавства, об'єкта, головних напрямків викладання навчального курсу народознавства; подано тексти лекцій, тематику рефератів та есе, основну та допоміжну літературу; охарактеризовано змістовно-модульну систему навчання студентів; подано лабораторні заняття з курсу народознавства; складено список літератури; вказано теми для самостійного навчання, розроблено індивідуальні навчально-дослідні завдання, складено список питань для модульних контролів та підсумкового іспиту.

**Кожолянко, Г., & Кожолянко, О. (2014). *Етнографічні музеї Буковини*.
Друк Арт.**

У книзі розглядаються питання історії створення музеїв та етнографічної діяльності музейних установ Буковини, формування музейних етнографічних експозицій, проведення фольклорно-етнографічних свят та фестивалів. Подано характеристику нових технологій в етнологічному музейництві. Досліджено фольклорно-етнографічні свята і обряди Буковини.

Крім монографій, підручників і посібників учений є автором численних статей, навчально-методичних праць, енциклопедичних матеріалів та краєзнавчих досліджень.